

[Valdemar Thomsen.]

hos Eksporterhvervene, der overhovedet ingen Mulighed har for at smøge det af sig. Naar man nu ved, at Gennemsnitsprisen for Landbrugets Salgsvarer omtrent svarer til den, der var gældende forud for Verdenskrigen, siger det sig selv, at Landbruget ikke kan udrede Lønninger og andre Omkostninger, der er 3 Gange saa høje som paa dette Tidspunkt. Det lader sig simpelt hen ikke gøre, medmindre man, og „man“ det vil sige Flertallet i denne Sal, vil forlange — og det vil man aabenbart —, at Landbruget fortsat skal arbejde med Underskud. Efter alt at dømme vil man ikke undse sig ved at fortsætte, men noget andet er jo, hvor længe Landbruget kan taale at faa sin Status forringet, som det er sket i de sidste 10 Aar, hvor det er sket med ca. 200 Mill. Kr. aarlig. Hvis man paa den Maade tager de sidste Rester af Købekraft fra Landbruget, saa gad jeg nok vidst, hvordan Samfundsmaskineriet i det hele taget kan holdes i Gang. Formuen vil under alle Omstændigheder gaa yderligere tilbage og Arbejdsløsheden som Følge deraf stige. Under disse Omstændigheder vil det — det tror jeg ogsaa efterhaanden er gaaet op for Arbejderne — blive en fattig Trøst, at Tarifferne holdes. Helt anderledes vil det jo stille sig, hvis man kunde paavise, at Landbruget virkelig fik en Løn, der stod i Forhold til Arbejdsydelsen og til Arbejdstidens Længde, og hvis man kunde paavise, at Landbrugets Levestandard var højere end hos Befolkningen i Almindelighed. Da, men ogsaa først da, vilde det være rimeligt og forsvareligt at vedtage et Forslag som det foreliggende.

Kortsynet, urimeligt, ja, farligt er det at ræsonnere, som Fagforeningerne og Regeringen aabenbart gør ved at sige, at Lønarbejderne og andre selvfølgelig maa holdes skadesløse for Prisstigningen uden Hensyn til, hvem der skal betale, uden Hensyn til, om Landbruget synker dybere og dybere i Armod. For en Ordens Skyld gør jeg opmærksom paa, at vi aldeles ikke misunder Arbejderne en god Løn. Tværtimod er vi af den Anskuelse, at det er nødvendigt, hvis Købekraften — og det er det eneste, der kan befordre Forbruget og Arbejdet — skal bevares, men en første Betingelse for, at det kan blive Tilfældet, er, at der skabes økonomisk Balance Erhvervene og Befolkningsgrupperne imellem, og at Indtjeningsmulighederne ogsaa for Landbruget bringes op paa en anstændig Højde.

Selv om vi fra vor Side naturligvis ikke kan anerkende de Metoder, som Regeringen bringer i Anvendelse, saa vil vi maaske ikke være uvillige til at tage Medansvaret for noget i Retning af en lovbundet Indkomstfordeling, forudsat — men det er ogsaa en ufravigelig Forudsætning —, at der samtidig med, at der sikres Arbejderne en god Løn, gives Landbruget Mulighed for at svare enhver sit og Mulighed for at komme op paa et Leveniveau, der staar i Forhold til den samfundsnyttige Indsats, Landbruget præsterer.

Ja, men, vil maaske Magthaverne tænke — saadan noget siger man nemlig ikke —, kan der være Mulighed for at betale vore Vælgere de store Lønninger, som er Betingelsen for at fastholde dem som Vælgere, hvis Landbruget nu, hvad vi for øvrigt — saadan er man dog indstillet — synes er rimeligt, skal have en forholdsvis tilsvarende Betaling? Med andre Ord: kan det nuværende System opretholdes, medmindre Landbruget fortsat vil arbejde gratis? For mig at se er det meget tvivlsomt, om det er muligt, og der spilles altsaa her uforsvarlig højt Spil. Vi kommer desværre ikke uden om, at det i alt Fald foreløbig — det maa vi jo erkende — er det nuværende Flertal, der maa føre an, hvad enten det nu er vist eller galt.

Hvis man vil spørge mig, hvorfra Midlerne under det nu herskende System skal tages, for at Landbrugets Købekraft kan styrkes, som det saa ofte er givet Udtryk for i lange Taler baade af den højtærede Statsminister og den ærede Formand for det socialdemokratiske Parti, vil jeg svare, at Købekraften kan styrkes igennem en valutarisk Tilpasning og gennem en Rentesenkning. Det kan ske ad disse Veje uden at gaa nogen for nær. Paa den Maade kan man befordre Udviklingen i den rigtige Retning.

Imidlertid er der jo nu Fare for, at det hele kan gaa i Haardknude, hvis ikke man i nogen Grad tilfredsstiller Landbruget. Jeg er sandelig langt fra sikker paa, at Slagterierne kommer i Gang, selv om Rigsdagen beslutter, at Forligsmandens Forslag ophøjes til Lov. Der er jo et gammelt Ord, en gammel Billighedsgrundsætning, der siger, at ingen er forpligtet over sin Evne; og hvad nu, hvis Slagterilederne uden Hensyn til Beslutningen her i Rigsdagen finder, at Landbruget allerede er forpligtet over sin Evne? Jeg er ikke sikker paa, at Landbruget under de forhaandenværende Omstændigheder vil give Statsministeren Ret